
**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА ПО**

БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРАТА

**ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.1. ФИЛОЛОГИЯ
НАУЧНА ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ**

Докторската програма Българска литература към Катедрата по история и теория на литературата на Факултета по хуманитарни науки осигурява третата степен на висше образование. Обучението продължава 3 г. в редовна и самостоятелна форма и 4 г. в задочна форма на обучение и приключва със защита на докторска дисертация. Завършилите получават образователната и научна степен “доктор по филология”.

ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

1. Подготвя висококвалифицирани научни, изследователски и преподавателски кадри в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Българска литература).

2. Задълбочава фундаменталната и професионалната компетентност за научноизследователска, практико-приложна и преподавателска дейност в сферата на българската литература.

3. Формира съвременни научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска и преподавателска дейност, за работа в екип, за прилагане на иновационни постижения в областта на българската литература.

4. Изгражда методологически опит в анализиране на резултатите от научното изследване и в обосноваване на препоръките, свързани с функционирането на системата на филологията, образованието, науката и учебните институции.

5. Усъвършенства езиковата подготовка по избрания чужд език във връзка с използването му в професионалната дейност на докторанта.

6. Усъвършенства и задълбочава историчността на мисленето и надгражда компетентности в областта на изследването на българската литература като исторически процес.

**ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО В ДОКТОРАНТУРАТА ПО БЪЛГАРСКА
ЛИТЕРАТУРА**

- задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологически принципи на изследване на историята на българската литература;

- овладяване и ползване на научна терминология, характерна за научната област;
- формиране на умения за анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в областта на историята на българската литература;
- придобиване на компетентности и умения за определяне на пътя и организацията на научното изследване и за самостоятелна проучвателска, интерпретационна и експериментална дейност в областта на историята на българската литература;
- формиране на професионални умения за самостоятелна преподавателска дейност;
- мотивиране за участие в научноизследователски и образователни проекти и конкурси;
- изграждане на опит при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него на научни форуми.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Докторантът се обучава в Катедрата по история и теория на литературата на Факултета по хуманитарни науки по индивидуален учебен план, съобразен с регламентирания в него от Правилника за развитие на академичния състав на ШУ стандарт за обучение на докторанти и разработен в съответствие с пакета документи, утвърдени от ФС на ФХН във връзка с докторските програми.

КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

1. Област и обхват на знанията

- знания, свързани с методологията на научното изследване в областта на историята на българската литература;
- знания за съвременни методи, методики и технологии и тяхното приложение при изследване на литературата;
- специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ и за синтезиране на нови идеи;
- интердисциплинарни знания в общата сфера на хуманитаристиката.

2. Област и обхват на уменията

- подбира, открива и проучва литературни източници, свързани с изследователския проблем; извлича, синтезира, оценява и рационално систематизира необходимата информация от различни източници;
- аргументирано анализира и защитава собствени тези;
- търси иновативни решения чрез комбиниране на различни стратегии, модели и подходи;
- критично оценява собствените научноизследователски резултати в областта на българската литература;
- ефективно организира и планира собствената си научна дейност с оглед на време, ресурси, научноизследователски обект и предмет, постановки, цели, задачи, прилагана методология, структура на разработвания труд и пр.

3. Област и обхват на компетентностите

3.1. Личностни компетентности:

- създава и интерпретира нови знания, резултат от собствени изследвания или от друга научна дейност;
- притежава способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, самостоятелност и отговорност;

- ръководи се от академичната етика при интерпретиране на собствени и чужди текстове и гледни точки;
- придържа се към стилно-езиковите и терминологични изисквания на академичния литературнотеоретичен дискурс при представяне на постигнатите научно-изследователски резултати.

3.2. Комуникативни и социални компетентности

- има изграден стил на академично общуване, съобразен със съвременните книжовни стандарти на писмено и устно взаимодействие с различни типове комуникативни партньори в контактни и дистантни комуникативни ситуации при употреба на разнообразни жанрови форми;
- демонстрира способност за систематично придобиване и разбиране на значителен обем знания от областта на хуманитаристиката;
- пълноценно може да участва в академичния дискурс чрез някой/някои от международните езици.

3.3. Професионални компетентности

- има готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна дейност;
- идентифицира ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност; аргументирано взема решения и адаптира работата си към непредвидено възникващи обстоятелства;
- демонстрира способност за аналитично мислене, критична оценъчност и бърза ориентация в ситуация на изобилие и многопосочност на информационните източници;
- демонстрира общи способности да концептуализира, проектира и изпълнява проекти за генериране на нови знания, прилагане или разбиране на актуалните за момента класически и модерни достижения и тенденции в хуманитаристиката;
- осигурява трансфер на собствените резултати при решаване на други проблеми от дадената научна област;
- ясно формулира нови теоретични и практически проблеми и набелязва ползотворни перспективи за изследователска работа;
- има формирана мотивация по отношение на бъдещото си самообучение, усъвършенстване и успешна професионална реализация;

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН "ДОКТОР"

- Образователната и научна степен „доктор” се придобива след:
- успешно изпълнение на всички етапи от индивидуалния план на докторанта;
  - успешна защита на дисертационния труд.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Докторантът е подготвен за самостоятелни научни изследвания в областта на филологията в културни, медийни, просветни и други публични институции, както и за иновационна научна и преподавателска дейност във висшите училища, в научноизследователските институти, в средното училище и др.

ЗАВЪРШИЛИЯТ ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА МОЖЕ

- да участва в различни форми на продължаващо обучение (постдокторантски програми за повишаване на професионалната квалификация по научната специалност);
- да участва в конкурси и хабилитационни процедури в академичната сфера.